

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE

LA RAPORTUL SPECIAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE

ORAȘE INTELIGENTE

Soluții tangibile, însă fragmentarea pune sub semnul
întrebării adoptarea lor pe scară mai largă

Cuprins

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT.....	2
II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE.....	3
1. Rezultatele obținute de proiectele Lighthouse.....	3
2. Rezultatele obținute de proiectele Lighthouse.....	3
3. Evaluarea și continuarea proiectelor Lighthouse.....	3
III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI	4
1. Recomandarea 1 – Evaluarea capacității de finanțare a orașelor participante la misiune.....	4
2. Recomandarea 2 – Asigurarea implicării cetățenilor.....	4
3. Recomandarea 3 – Efectuarea unei evaluări a replicării.....	5
4. Recomandarea 4 – O mai bună coordonare între programul Lighthouse și misiunea din cadrul Orizont Europa.....	5

În conformitate cu articolul 259 din [Regulamentul financiar](#), prezentul document cuprinde răspunsurile Comisiei Europene la observațiile dintr-un raport special al Curții de Conturi Europene și urmează să fie publicat concomitent cu raportul special.

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia salută raportul Curții de Conturi Europene (CCE) privind orașele inteligente, care este o inițiativă esențială pentru tranziția energetică și pentru o Europă neutră din punct de vedere climatic.

Raportul acoperă o gamă largă de inițiative interconectate privind orașele inteligente europene din perioada începând cu 2014 și până în prezent, printre care programul Lighthouse din cadrul Orizont 2020, în valoare de aproximativ 400 de milioane EUR, și misiunea privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei, cu un sprijin de 359 de milioane EUR pentru orașe până în prezent. Acesta acoperă, de asemenea, o gamă largă de abordări conectate - de la pură cercetare și inovare (Orizont2020¹, Orizont Europa²), la politici locale (de exemplu, Convenția primarilor³), la cercetare și inovare coordonate de statele membre (Planul strategic european privind tehnologiile - Planul SET⁴), la abordări ale pieței (Piața orașelor inteligente⁵), până la noul instrument - misiuni al Orizont Europa⁶. Toate acestea sunt legate din punct de vedere operațional și implică sute (iar în cazul Convenției chiar mii) de orașe și comunități europene.

Salutăm observația CCE potrivit căreia „Comisia a conceput în mod adecvat programul Lighthouse și a sprijinit proiectele din cadrul acestuia, răspunzând nevoilor orașelor din UE și ale altor părți interesate consultate”⁷ și apreciem că „[c]oncluzia de ansamblu [...] este că programul Lighthouse a ajutat orașele în eforturile lor de a implementa soluții de tip «smart city» și de a deveni mai inteligente.”⁸

Având în vedere natura foarte complexă, durata lungă și dimensiunea extraordinară a proiectelor/inițiativelor examinate, Comisia consideră că rezultatele obținute sunt bune. Comisia salută observațiile detaliate din raport care vor contribui definitiv la îmbunătățirea în continuare a exploatării și replicării soluțiilor proiectelor în viitor, în beneficiul ecosistemului european al orașelor inteligente.

Comisia apreciază, de asemenea, afirmația din raport potrivit căreia conceperea misiunii privind orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei se bazează pe obiective concrete și pe un calendar clar, împreună cu un mecanism transparent de monitorizare și raportare. Faptul că 377 de orașe și-au depus candidatura pentru a participa la misiune și că primele 12 contracte urbane privind clima au fost deja prezentate Comisiei în vederea revizuirii în prima fereastră de prezentare a propunerilor în aprilie 2023 arată că abordarea misiunii este atractivă pentru orașe și că misiunea este în măsură să mențină această dinamică.

---

¹ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en

² https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

³ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/about>

⁴ https://energy.ec.europa.eu/topics/research-and-technology/strategic-energy-technology-plan_en

⁵ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/>

⁶ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe_en

⁷ Punctul VI din raportul Curții de Conturi Europene.

⁸ Punctul V din raportul Curții de Conturi Europene.

Comisia acceptă a patra recomandare.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Conceperea programului Lighthouse

Comisia este de acord cu observația CCE potrivit căreia programul Lighthouse pentru orașe inteligente, deși în general bine conceput, face parte dintr-un peisaj fragmentat de măsuri⁹. Acesta a reunit mai multe părți interesate în orașele inteligente, în conformitate cu natura transsectorială a proiectelor privind orașele inteligente, și a abordat obiectivele inițiativelor UE privind orașele inteligente¹⁰. Au fost consultate intens diverse părți interesate, printre care municipalități, întreprinderi private, cercetători și cetățeni, iar rezultatul acestor consultări a fost utilizat la conceperea programului Lighthouse pentru orașe inteligente¹¹. Domeniul de aplicare al misiunii privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei este mai larg, iar orașele au fost selectate numai pe baza manifestărilor lor de interes. Cu toate acestea, există posibilitatea unei mai bune exploatare a rezultatelor și a coordonării inițiativelor conexe în curs. Misiunea privind orașele are la dispoziție instrumente (cum ar fi contractele urbane privind clima) și mecanisme de sprijin (cum ar fi platforma misiunii și rețelele naționale) care pot contribui la raționalizarea și agregarea eforturilor în acest sens și care vor permite replicarea unor soluții în programul său privind schimbul de experiență între orașe, în comunitatea de practici a misiunii privind orașele și, ulterior, în municipalitățile Convenției primarilor.

2. Rezultatele obținute de proiectele Lighthouse

Comisia este de acord cu observația CCE potrivit căreia proiectele Lighthouse pentru orașe inteligente au produs rezultate tangibile, dar s-au confruntat cu numeroase provocări¹². Cu toate acestea, CCE a constatat că aceste proiecte, care sunt foarte mari și complexe, au atins aproximativ două treimi din țintele preconizate sau le-au depășit¹³ și că municipalitățile orașelor intenționează replicarea soluțiilor proiectelor în proporție de 59 %.

3. Evaluarea și continuarea proiectelor Lighthouse

În ceea ce privește observația CCE potrivit căreia orașele misiunii nu au certitudini în ceea ce privește finanțarea globală disponibilă din partea UE, ar trebui să se țină seama de faptul că un buget dedicat este deja disponibil pentru orașele misiunii, ca parte a următoarei etape a sprijinului oferit de platforma misiunii, care este finanțat în cadrul programului Orizont Europa. Comisia va urmări în continuare contribuțiile din partea altor programe ale UE, în special după acordarea primelor etichete ale misiunii. Un sondaj efectuat de CCE a arătat că nevoile medii de finanțare pentru realizarea setului de măsuri planificate pentru fiecare oraș Lighthouse sunt de aproximativ 1,1 miliarde EUR, iar pentru

---

⁹ Punctele 18-30 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹⁰ Punctul 19 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹¹ Punctul 19 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹² Punctele 31-59 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹³ Punctul 36 din raportul Curții de Conturi Europene.

fiecare oraș Fellow de 400 de milioane EUR¹⁴. CCE enumeră cele trei surse principale de finanțare¹⁵ pe care orașele Lighthouse și Fellow intenționează să le utilizeze pentru planurile lor de investiții, arătând în mod clar că finanțarea din partea UE este foarte importantă pentru a mobiliza investiții publice și private, dar că nu poate acoperi decât o mică parte din costurile totale cu care se confruntă orașele în tranziția lor climatică. În esență, observația CCE arată că replicarea soluțiilor inovatoare demonstrate pentru orașe inteligente necesită surse substanțiale de finanțare și de fonduri la nivel național, regional și privat¹⁶.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Recomandarea 1 – Evaluarea capacității de finanțare a orașelor participante la misiune

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2024)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Comisia va face un bilanț al capacității orașelor care participă la misiunea privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei de a pune în comun fonduri publice și private suficiente, inclusiv finanțare din partea UE, pentru a-și atinge obiectivele de neutralitate climatică. Acest lucru se va realiza în special cu ajutorul planurilor de investiții privind neutralitatea climatică pe care orașele participante la misiune le prezintă ca parte a contractelor lor urbane privind clima.

În plus, Comisia va oferi sprijin orașelor misiunii pentru a le ajuta să abordeze deficiențele de finanțare care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor misiunii, acordând o atenție deosebită sinergiilor cu sursele de finanțare naționale și regionale, precum și investițiilor private. Este evident că finanțarea publică, în special finanțarea din partea UE, va putea acoperi doar o mică parte din costurile totale ale tranziției orașelor către neutralitatea climatică. Obiectivul finanțării UE în acest caz este de a promova cercetarea și inovarea, precum și de a sprijini consolidarea capacităților și reducerea riscurilor în stadiul incipient cel mai dificil de dezvoltare a proiectelor, pentru a pregăti portofolii de proiecte pe care ulterior finanțatorii privați și băncile de dezvoltare să dorească să le finanțeze.

Recomandarea 2 – Asigurarea implicării cetățenilor

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2024)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Comisia își va intensifica eforturile pentru a asigura nivelul adecvat de implicare a cetățenilor în ecosistemul orașelor inteligente. Implicarea cetățenilor se află, de asemenea, în centrul contractelor urbane privind clima pe care orașele le dezvoltă în cadrul misiunii privind orașele. Platforma misiunii oferă asistență tehnică și sprijin orașelor participante la misiune pentru a încuraja participarea

---

¹⁴ Punctele 60-84 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹⁵ Tabelul 4 din raportul Curții de Conturi Europene.

¹⁶ Punctele 85-88 din raportul Curții de Conturi Europene.

cetățenilor la elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor lor de neutralitate climatică. În acest sens, se vor desprinde învățăminte și din activitatea Convenției primarilor.

Recomandarea 3 – Efectuarea unei evaluări a replicării

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2026)

Comisia **acceptă** această recomandare.

În funcție de disponibilitatea datelor relevante, Comisia va efectua o analiză privind replicarea. În acest context, Comisia va întreprinde acțiuni după cum urmează.

- a) O revizuire a Grupului pentru orașe scalabile, în care sunt analizate punctele principale, rezultatele și cunoștințele produse de cele 18 proiecte privind orașe și comunități inteligente, este prevăzută pentru 2025.
- b) Întrucât este de așteptat ca o mare parte din efectul real de replicare al proiectelor privind orașe și comunități inteligente să apară treptat, Platforma misiunii privind orașele va colabora îndeaproape cu Grupul pentru orașe scalabile pentru a introduce treptat soluții replicabile/replicate în programul său privind schimbul de experiență între orașe, în comunitatea de practici a misiunii privind orașele și în cele 11500 de municipalități din cadrul Convenției primarilor.

Recomandarea 4 – O mai bună coordonare între programul Lighthouse și misiunea din cadrul Orizont Europa

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2024)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Astfel cum se descrie în comentariile detaliate ale Comisiei cu privire la observațiile preliminare ale CCE, au loc deja în prezent contacte mai strânse între Grupul pentru orașe scalabile și platforma misiunii privind orașele pentru a produce sinergii, de exemplu în ceea ce privește modelele de afaceri, finanțarea și schimbul de experiență între orașe.